

"בחזרה לילדות": סיורים לימודיים של סטודנטים בחוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי, שנה ג' – תשפ"ה

עינת נבו ושרון גילת יחיא

במסגרת החוג לחינוך והתפתחות הילד בגיל הרך בראי קהילתי במכללה האקדמית גליל מערבי התקיים בתאריך ה-25.5.28 התקיים סיור הלימודי של סטודנטיות שנה ג'. במסגרת הסיור, ביקרו הסטודנטיות בשלושה מוקדים מעוררי השראה: המכון להתפתחות הילד בעפולה, אשכול גנים ייחודי בכפר נין, ולסיום – מוזיאון העמק בקיבוץ יפעת.

התחנה הראשונה הייתה המרפאה להתפתחות הילד בעפולה, בניהולה של ד"ר נירית ברוש, רופאה התפתחותית. במהלך הביקור נחשפנו למגוון תחומי השירות שמציע המכון לילדים בגיל הרך ולמשפחותיהם. פגשנו את ראשות התחומים הפרא-רפואיים: טיפול פסיכולוגי, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת ופיזיותרפיה. כל אחת מהן הציגה את עקרונות הטיפול בתחומה, תוך הדגשת חשיבות האיתור המוקדם של קשיים התפתחותיים – ושל תפקידה המרכזי של הגננת או המטפלת בזיהוי ראשוני ובהפניה לגורמי טיפול. התרשמנו במיוחד מהרמה המקצועית הגבוהה של הצוות ומהרגישות התרבותית שמנחה את עבודתם עם אוכלוסיות מגוונות.

בהמשך הסיור ביקרנו באשכול גני טרום-חובה בכפר נין, הכולל שני גנים רגילים וגן תקשורת של החינוך המיוחד. האשכול כולל כ-80 ילדים, והפעילות בו מתקיימת תוך שילוב מלא של כל הילדים – מהחינוך הרגיל והמיוחד – בפעילויות משותפות, מתוך גישה שוויונית ומכילה. עם הגעתנו זכינו לקבלת פנים חמה ומשמחת שכללה שירה, תנועות ונגינה על ידי ילדי הגן. קיבלו את פנינו גם ראש תחום החינוך במועצה, צוות המת"א והמפקחות המלוות את האשכול.

במהלך הסיור סיירנו בפינות הגן השונות והתרשמנו מהאווירה הרגועה, מסקרנות הילדים ומהעבודה החינוכית האיכותית. הדגש באשכול מושם על חיבור הילדים לטבע, חקלאות וקיימות: הילדים מגדלים ירקות ופירות, עורכים ניסויים בתנאי גידול שונים, ומתעדים את תהליך ההתפתחות בחממה אקולוגית ובחממת פרפרים. במיוחד התרשמנו מפועלה של ד"ר נרג'ס ארשיד, מנהלת הגן לחינוך מיוחד באשכול – אישה מעוררת השראה שפועלת מתוך תחושת שליחות, מקצועיות וחדוות עשייה.

התחנה האחרונה בסיור הייתה מוזיאון העמק בקיבוץ יפעת, שם ביקרנו בתערוכה "חצר הגרוטאות של מלכה האס". מלכה האס הייתה מחנכת פורצת דרך שפיתחה את רעיון חצר הגרוטאות כחלק מתפיסת עולם חינוכית כוללת בגיל הרך. במהלך הביקור קיבלו הסטודנטיות הדרכה על פועלה של האס, והשתתפו בפעילות חווייתית שהתנסתה בדרכים שונות לשלב חצר גרוטאות כמרחב למידה חינוכי ומשמעותי בגן הילדים.

לסיכום, הסיורים מאפשרים לסטודנטיות להיחשף מקרוב לעשייה מקצועית מגוונת, לפגוש אנשי מקצוע מעוררי השראה, ולעקוב אחר דרכי יישום של תיאוריות חינוכיות

בשטח. הן תרגלו מיומנויות של הקשבה, התבוננות וחשיבה רפלקטיבית, תוך כדי התנסות בלמידה מתוך הקשר – תרבותי, קהילתי וחינוכי. מפגש עם גישות שונות ועם אוכלוסיות מגוונות העמיק את ההבנה של מורכבות העבודה עם ילדים בגיל הרך. סיורים מסוג זה מהווים נדבך חשוב בהכשרה המקצועית של הסטודנטיות, ומסייעים להן להתפתח כמחנכות רגישות, יצירתיות ובעלות ראייה מערכתית – מחנכות שידעו לפעול בגמישות ובמקצועיות במגוון הקשרים חינוכיים.

